

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

1923-рэ ильесим
пътхапзи
кынчелжъанагъбу кынджыны

№ 233 (22442)

2021-рэ ильес

ШЭМБЭТ

ТЫГЪЭГЪАЗЭМ и 18

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
Къыхэтутыгъехэр ыкчи
нэмькі къебархэр
тисайт ижъугъотштых

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаэм и Правительствэ игъээзет

Гъобэкъуае зэрэщиагъэм иклэуххэм афэгъэхъыгъагъ

Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Мурат Пшызэ шъолыр псыхэмкэ и Гъэорышаплэ иллыклохэм адыриэгъэ зэлуклэр зыфэгъэхъыгъагъэр Теуцожь районым зэрэшиагъэм иклэуххэр ары.

Аш хэлжъагъэх Гъэорышаплэ илашэу Роман Авдеевыр, Адыгэ Республикаэм тыкъэзынчухъэрэ дунаим икъэухумэнкэ ыкчи чыопс къекъуаплэхэмкэ и Гъэорышаплэ илашэу Сергей Колесниковыр, Адыгэ Республикаэм и Комитетэу ошлэдэ-

мышагъэ зыхэль юфхэм афэгъэзагъэм итхъаматэу Вячеслав Лотаковыр, муниципальнэ образованиеу «Теуцожь районым» илашэу Хъачмамыкъо Азэмэт, Адыгэ Республикаэм и Къутамуу псыкъекъуаплэхэм афэгъэзагъэм илашэу Хъатикъое Асиет.

Шъугу къэтэгъэкъыжы: республикэм и Лышхъэу Теуцожь районым зыщээм цыиф псэуплэхэм псыр къакъеоным ишнагъо зерашхъащытим ифэшьшо уасэ фишигъагъ. Линие занкъемкэ цыифхэм аш зыкъызэрэфагъэзагъэм къылкы-

рыкызэ инспекцием юфхэм язитет нэуасэ зыфишыгъ. Гущылэм пае, къуаджку Гъобэкъуае Ѣыпсэуххэрэ зыгъэгумэхъяэрэ псыхъоу Пшыщэ икъуладжэ зыдэгъэзэгъагъэм, ыпеклэ псыр зэрэкиштигъэ чылпэм ренэу джы псыр зериу-

цорэр ары. 1993-рэ ильесим автомобильхэр зэрэкилохэрэ лъэмиджым дэжь юфшэнхэр Ѣыкъогъагъэх, гъогур псым тырихынным ишнагъо зэрэшилэм къыхэкъэу цыифхэм ялъэу къыдацлытээ, ахэр агъецкілэгъагъэх.

(Икъях я 2-рэ нэклуб. ит).

Лъэпкъым ынап

Адыгэ Республикаэм и Лъэпкъ музей гъэцкілэжынхэр игъэкъотыгъэу щэклох. 2020-рэ ильесим псэолъэш юфшэнхэрэ музейм ишагу клоцл Ѣырагъэжъагъэхэр 2022-м аухыщых.

Ежь Лъэпкъ музейр зычэт унэм ичлэхъаплэ, идэктюенлэ шъхьалэ, икъэгъэлъэгъуаплэхэр, игъэфэбаплэхэр, нэфынэ къекъуаплэхэр зэрэггэцкілэжъыгъэхэм имызакъоу, кэу псыолъэ уни 4 щагум къыдачъауцаягъ. Ахэр — къятищ хъурэ хъарзынэш гъэтэлъылпэр, экспонат инхэр зычэтэшт унэ-къэгъэлъгъуаплэ, іепэшысэхэм яшын къызагъэлъэгъоштыр, Адыгэ

тъэхэр адэтэу — музей щагум чылпэ нэкл къыфэнэжыгъэп, псэолъэшхэм джыри юф ашашэ. Музейр зычэт унэмрэ хъарзынэш гъэтэлъылпэр кэу ашыгъэмрэ зээгъхырэ унэ-льэмыдж илэ хъугъэ. Чыопсым къыхэмыхъэхэу хъарзынэш пкъыгъохэр зэрэхъанхэмкэ аш ишлэгъэшко къэкошт. Джыри амьухыгъэ юфшэнхэр Ѣылэхэм, зэшүахыгъэр нахьыб.

Лъэпкъ музейм илашэигудээу Шэуджэн Налмэс къызэрэтигуагъэмкэ, хъарзынэш гъэтэлъылпэм квадратнэ метри 120-рэ зиннэгъэ къэгъэлъэгъо-

пэ залышхо хэхьэ, аш хъарзынэш пкъыгъохэр зытыральхъашт мэклэе 25-рэ чыгъэуцохъа. Адыгэхэм агъэфедэштыгъэхэу, дышьэм ыкчи тыжынным ахшыкыгъэ гъэдэхэлээ пкъыгъо 350-рэ зыххъэрэ къэгъэлъэгъон миш къыщизэлүхьшт.

Пкъыгъо инхэм якъэгъэлъэгъоплэ унэ квадратнэ метрэ 80 мэхъу. Ар хазыр. Хъарзынэш пкъыгъо инхэр миш ренэу зэрэчилэлтиштхэм имызакъоу, къызагъэлъягъохэзийш ашыщт. Учэхъан пльэкъынэу гъэпсигъэшт. Аш пэччынатлэу Ѣыт псэуальэр иинагъэклэ нахь чылкы — квадратнэ метрэ 60 зэрэхүүрэр. Лъэпкъ іепэшысэхэм яшын шьэфэу хэлтыр іепэласэхэм миш къызагъэлъягъозэ ашыщт. «Псэуальэр иунэхэр конференцзал фэдэу, чылпэ зэхэхъаплэу, десэхэм язэхэштэйгээ бгээфедэн пльэкъышт», — хегъэунэфыкы Шэуджэн Налмэс.

Адыгэ унэр сэмэгубгъумкэ Ѣыт. Аш джыри пчэ шъхьалэр халхъяжынэу Ѣыт. Бзылъфыгъэ ыкчи хуульфыгъэ унэхэр хэтих. Михэр пкъыгъо гъэлъэгъуаплэхэр, чылпэ зэхэхъаплэхэр агъэфедэштых. «Унэхэм аклоцл зэрэгэлэштэйгэштим яэскихэр дизайнерэу Хъатикъое Фариде ыгъэхъазырыгъэх ыкчи сурэтим итыр гъэцкілэгъэ хъуным ар дэлэжъэшт», — къеуатэ Налмэс. Бзылъфыгъэ унэм адыгэ джэнхыкъо итышт, лъэпкъ шхынхэр миш Ѣыуплэкъунхэ пльэкъынэу гъэпсигъэшт.

(Икъях я 4-рэ нэклуб. ит).

«ЛъЭПКъ проект пэпчъ гумЭкЫгъохэм ядэгъэзыжын фытегъэпсыхъагъ»

гъэнхэм мэхъанэ илэми, ахэм шуагъеу къатырэр цыифхэм зэхашлэнүр, алтэгъунүр, федэ къафахъунүр, шъольтырхэм хэхъонигъэхэр ашигхэм фэлорышлэнхэр анахь шъхьа!эу зэрэцчийтим Президентым къы-
кынжэтхъынг.

Лъэпкъ проектхэм къадыхэллытагъэу къэлэ псэуплэхэм ягъогухэр зэрагъэцэклэжыщт палъэр мы ильэсымкіэ гъэцэклагъэ хъугъэ. Джащ фэдэу жыы хъугъэу, зэхэоным нэсынгъэ унэхэм ачлэсхэм ягъекощынкіи графикым ыпэ иштыгъэх. Ильэсэу тызхэтым имээзи 10 пштэмэ, ащ фэдэу унаклэхэм ачлагъэтысихважыгъэр нэбгырэ мини 120-рэ мэхьу. Ар ыпэрэ ильэситүм зэхэтэу агъекощыгъэм фэдиз.

Аужырэ ильээс заулэм кэлэлцэцыкүү ыргылгэхэм ячылгаа мини 180-рэ къэралын тъом ыгъэпсыг, чээзыур фэдитуу кэлэхэе нахь макэ хүгүүтэй, шьольтыр 31-мэ мы лъэнэхьомо.

кіә һофығъоу ялагъэр дагъэ-
зыжыгъ.

Лъэпкъ проектым ишуағъээ кіә пэублэ классхэм арьс кіә лләеджаклоҳэм еджапләхэм шхынстыр къашараты. Пстэумкъи нэбгырэ миллиони 7 ащ къыззельеубыты. Социальне зээзгыныгъэм фэгъэхынгъэ программэм ишуағъэкіә, щыләнгъэм чыпілә къин ригъеуцуағъэу нэбгырэ мин 800 фэдизмэ къэралыгъор Іэпиләгъу афэхъу.

Лъэпкъ проект пэчхъ гъецэ-
клагъ зэрэхъгъэм Президент-
тын уасе къыфишызэ, ахэр-
унагъохэм ящылакэ нахышу-
хъуным, къалэхэм хахъохэр-
яэнхэм, социальнэ лъэнхыком-
зэхъокыныгъэшүхэр фэхъун-

хэм, бизнесым амалыкIэхэр иIэнхэм зэрафытегъэпсыха-гъэхэм кыкIигъэтхьыгъ.

— Зигъот макъю, тхъамыкъю псэурэ унагъоу къэралыгъом исыр нахъ макъ шыгъэнър типшъэрыйль шъхъаæхэм ашыщэу къэнажбы. Аш бэрэ игуту тэшбы. Цыфхэм къаæкълахъэрэр нахъыбэ хъуным пае сабый зэрьс унагъохэм тадеæн, лофшэлпэ чыгъяхэр нахъыбэ хъунхэм ыуж титын, шъолтырхэм хэхъоныгъяхэр ашынхэм, экономикэм ильэныкъохэм заушъомбгъуным, гъэсэныгъэм иамал пстэури цыфхэм къыз-лекъягъэхъягъошу афэтшынным тыптылын фае, — **къыуагъ** Владимир Путиным.

ЦЫФХЭР ЗЫГЬЭГУМЭКЦЫРЭ ЦОФЫГЬОХЭР

Шъолъыр гъэорышІэнымкІэ Гупчэм иофиышІехэм мы мазэр къизихъагъэм къищыублагъэу цыфхэм къагъэхъыгъэ тхыль 954-рэ атхыгъ. Ахэм къащаэтырэ тофыгъо 767-р зэштохыгъэ хъугъэ, 187-мэ ахэпльэх.

Анахъ йофыгъо шъхъа!эу къа-
Іэтыгъэхэм аащыхъ псауны-
гъэм икъеухъумэн (вакцинаци-
ем илоф), гъогухэм ягъэцкэ-
жын, цыф псеуплехэм язете-
гъэпсихъан, социальне фэло-
фаш!эхэм ягъэцк!эн. Пенсио-
нерхэмрэ сабыибэ зэрьс уна-
гъохэмрэ къэралыгъо социаль-
не Іэп!эгъу ятыгъэним, пыдзэ-
фэ пытэхэм зэрадэзек!ощтхэм
ык!и нэмым! Йофыгъохэм яхы-
гъэхэри къа!этыгъэх.

Шъольыр гъэлорышІенымкіэ Гупчэм къутырэу Гавердов-скэм къыпәуль чыыгхатэхэм (анахьэу товариществэу «Озерные» зыфиорэм) псыр бэрэ къакІельдэу зэрэхъурэм фэгъэхыгъэ къэбарыр къылакІехъагь. Ошхышхохэм ауж ІэрышІе дамбэм псыр къышхъадэкіышь, цыфхэр зыщыпсэухэрэ чыпіэм къытэльдэ. Гупчэм илофышІэхэм къэлэ администрацием къэбарыр зылъагъээсым, ошІ-дэмьышІе тхъамыклагьоу къэхъухэрэм ядгээзүйжынкіэ ыккі ЖКХ-мкіэ гъэлорышІаплехэм технике гъэнэфагъяэу къалякІагъехъагъэхэм яшүагъекіэ а чыпіэр аукъэбзыжыгъ.

Шъолъыр гъэйорышІэнымкІэ
Гупчэм исоциальнэ сетьхэм

ащищ горэм кызыэрхъагъэм-кіе, урамэу Михайловым тет фэтэрыйбэу зэхэт унэу N 10-м щыпсэухэрэр егъэгумэкъых жыбыгъэшхохэм ауж унашхъэу зэрар зыхыгъэм ыпкъ къи-кіеу ышхъагъыре къатхэм псыр кызыэратахъагъэм. Цыф-хэр зыгъэгумэкъыре тхъаусыхэхтыльыр унэхэм, псэуальхэм яшын льыплъэрэ къэралыгъо инспекцием и Гээлорышаплэлэклагъэхъаг. Ащ нэужым унашхъэм игъэктотыгъэ гъэцэкъэжын Ioшлэнхэр rashыллагъяэх.

Адигеим шьольыр гъэлорышэнымкіе и Гулчэ кыылэкъэхъэрэхтыльхэм анах шхъа!хэм зыкіе ащищ гъогухэм язытет. Нахыберэмкіе Мыеккуалэ дэс-

Нахындыреккүйк түшкүүлүү дээ
хэр ары ашт фэдээ тхыльхэр
къэзгүйгэхыхаар. Гүшүүлээ пae,
урамхэу Заводским, Желез-
нодорожнэм, Курганнэм, Некра-
совым ыкы Пролетарскэм аш-
фэдээ гумэккүйгэх япхыгтэх.

Адыгейим псеольешынымкіэ
и Министерствэ къызэритыгъэм-
кіэ, ильесым ыкылээ нэс рес-
публикар икъэлэ шъыхааэ игъогу
километри 2,5-рэ фэдизым
асфальт тыралтхашт, лъэсры-
къо гъогу километри 5-м ехүү
зэтырагъэпсыхашт.

Шыгу къэтэгъэкыжыбы: Йофы-
гъоу шъузыгъэгумэкыихэрэм-
кіе гуадзэу «Къэралыгъо фело-
фашишхэр. Тызэгъусэу зэшшотэ-
хы» Къызфэжкугъэфедэн шъуль-
тэкыышт. А Йофыгъохэм язэ-
шшохын фэгъэзэгъе къулыху-
хэм къатефэрэ Йофтхъабзэхэр
зызэрхъэхэкіе, ахэм Йофэу
ашлагъэм етанэ шьо уасэ фэ-
шшушын шъультэкыышт. Йофы-
гъоу зэшшохыгъе зэрэхъугъэм-
кіе отчетыр унэе кабинетым
къылекшэхъашт. Зыгорэкіе ве-
домствэм джэуапэу къышшуи-
тыгъэм шъуимыгъэразэмэ е
Йофыгъоу зэрищыклагъэм тетэү
зэшшохыгъе мыхьумэ, икіеры-
кіеу хэпльэжжынхэм пае а къэ-
барыр алекшэжкугъэхъажь.

кіэ Адыгеим имедикхэр упчлэжьэгъу ашыщтых.

Адыгэ Республикаем гъесэнгъэмрэ шлэнгъэмреке и Министерствэрэ Адыгеим шьольыр гъэорышлэнымкэ и Гупчэрэ инстаграмымкэ зэдэгүщилэгъу занкэ зэхажэгъаь. Аш хэлэжъаьх Адыгеимкэ класхэм пэшэнгъэ адзыезыхъэрэ кілэеъгаджэхэм я Урысые форумэу щылагъэм рагъэблэ-
гъэу мы проектым изэхэща-
клоу щытыгъ. Гъесэнгъе ягъ-
тотыгъэним тегъэпсыхъяльгу
зэхажэуцоъ программэм хэ-
хъяльх лекциехэр, интерак-
тивхэр, грант программэхэм
ахэлэжъэнхэм пае социальне
проектхэмкэ курсхэр. Адыгэ
къэралыгъо университетым
иистудентхэмрэ иаспирантхэм-
ре. Союз чадар иасиже сту-

Адыгэ къэралыгъо университетим студентхэм я Еджаплэкі зэджэгъэхэ «Векторыр» щыкыуагь. Шъольыр гъэорышэнымкэ Адыгеим и Гупчэ рэ я Союз хэтхэр, научнэ студент обществэмрэ ашъэрэ еджаплэм ипрофсоюз организациерэ ахэтхэр проектым изэхэгъэуцон чанэу хэлэжьа-гъэх.

ЛъЭПКЪЫМ ЫНАП

(Икъеу).

Зекло гъогууланхэм ЛъЭПКъ музейр ахэтинэу программэ зэхагъеуцошт. Унэ клоцым идэпкь алтырэгъукэ гъедэхэгъэшт. Ар зиешлаагъэр лепэласэу Псэун Саид. Къэбэртэе-Бэлькъяарым щыщ лепэласэу Мазло Русланы үтлэнхим хишыкырэ паннохэм афэдэу 3 рагъашыг. Хульфыгъэ унэу Адыгэ унэм хахъэрэм пхэ тьысыпэ шьабеу ыкли Инициэу чэтыштхэр Нэгъуцу Аслын къеших. Остыгъя-плафонхэр хульфыгъэ унэм щыпыльэгъэштхэри Мазло Русланн рагъашыщих, бзыльфыгъэ унэм иостыгъэхэм Къэбэртэе-Бэлькъяарым щыщ суретышэу Халал Миланэ афэгъэзаг. Унэхэм эклеми яджехашхөхэр плиткэкэ гъэпкъеэштхэри.

«Пстэури гуягъыпэу, гухахью гъэпсыгъэнэу тыфай. Музейм къэкюре цыфхэм гъэшэгъонхэм зафагъэхъазыры. Апэрэр Адыгейм къэралыгъо гъэпсыкэ зиэр ильэси 100 зэрхъуштим фэгъэхъигъэшт. «Сыд аш къышыжкугъэльэгъоштыр?» — упчир

идэ зэршырэр зерагъэльгүн, лъЭПКъ шхыныгъо гореми хэлэбэнхэ альэкынэу — чыжэу үумыкхэу, зекэ зы чыплем щызэхътийнэу, лэрыфэгъунэу тегупшысагь ыкли аш фэдэу ятэгъашы», — пшээрльэу зыфагъеуцужыгъэм Налмэс ышыхъе кырхэх. «Мыщ фэдиз унаклеу яжкугъашыгъэм лофшэнэу ашызэхэгъэштхэм цыиф пчагъа гэшүүлэх афырикъушта?» — сеупчы. Налмэс пчагъэхэр зэклем къелох, яцыхъе зытэльжкув къэгүшүй: «Зеклемки ЛъЭПКъ музейм нэгырэ 90-рэ лут. Ахэм ашызэу административнэ-творческэ лофшэнэир зэшлэхъырэр нэгырэ 45-рэ. Пстэури тафырикъушт.»

Къихъащт ильэсэм игъатхэ нэс псеолъэшт лофшэнхэр аухынэу лъэшэу щэгууых. Аш кыгъоу къэгъэльэгъонхэм зафагъэхъазыры. Апэрэр Адыгейм къэралыгъо гъэпсыкэ зиэр ильэси 100 зэрхъуштим фэгъэхъигъэшт. «Сыд аш къышыжкугъэльэгъоштыр?» — упчир

Налмэс фэсэгъазэ. «Тиэрэ ыпэкэ я 5-рэ лэшэгъум къышуяблагъэу ижыре адигэмэ ялэгъе къэралыгъо Синдиэм щегъэжъагъэу гурит лэшэгъухэм, Кавказ заом ильэхъан къэралыгъо гъэпсыкэу тиагъэхэм, дунаим щызэльшаштыйгэ ѩэрдже (Черкесие) къэралы-

джик ашэшт. Гъэрекло «Бзыль-фыгъэм идунаи» зыфиорэ къэгъэльэгъоныр аш ашэгъагь.

«Адыгэ лашэм тарих гъогоу къыкүгъэм фэгъэхъыгъэ къэгъэльэгъоныр къихъащт ильэсэм Казан тщэшт. Къэндзахэм я Кремль ар къышыдгъэльэгъошт. Аш пкыгъо 308-рэ хэхъащт. Ижырэ лъэхъанхэм къащегъэжъагъэу Кавказ заом иклем нэс къэгъэльэгъоным къыхиубытэшт. Сэхэр, сэшхохэр, нэмык I юшэ зэфэшхъафхэр аш къыхиубытэштых», — Шэуджэн Налмэс игуалеу проектыкхэм къатегушиагь.

2020-рэ ильэсэм анах хуягъэ-шэгъэ шхъаалеу хэтиштээр

гъом итарихъ зыфэдагъэм, нэужым Адыгэ автоном хэкур гъэлэгъэ зэрэхъугъэм, Адыгэ Республикар къызэрэклэлтийгээ якъэбар кытэлтийгэшт», — джэуап ижэктэгъэ музейм ипащэ игуадзэ къытыжыгь.

2022-рэ ильэсэм музейм къэгъэльэгъони 5 зэхишт. НэмыкI шьольтырхэм ямузийхэм якъэгъэльэгъонхэри къарагъашхээ ашышт. Пкыгъо 200 зыхэхъэрэ этнографическе этюдхэм якъэгъэльэгъон Гелен-

Адыгейм къэралыгъо гъэпсыкэ зиэр ильэси 100 зэрхъуштывары. Аш фэгъэхъыгъэ къэгъэльэгъон шхъаалеу Москва, Къокыплем щыпсэурэ лъЭПКъэм яискусствэ икъэралыгъо музейе Урысие Федерацием Федерацаем и Совет щызэхашшт. Чыплем джыри агъэнэфагъэгоп, арэу Ѣитми, ЛъЭПКъ музейм иофишиэхэм яшыпкъэу къапышиль лофшэн пстэум зафагъэхъазыры.

ТЭУ Замир.

ТИЛОФШЭГЬУХЭР КЪЫХАГЪЭШТЫГЪЭХ

АР-м лъЭПКъ лоффхэмкэ, юкыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэгъухэм адиряэ зэпхыныгъэхэмкэ ыкли къэбар жууѓэм иамалхэмкэ и Комитет журналистхэм азыфагу щызэхишшэгъэ зэнэкъохуухэу «Патриот», «Адыгэя — наш общий дом», «Стоп, коррупция!» зыфиоххэрэм якъэхъхэр зэфихысыжыгъэх. Зитхыгъэ ыкли зикъэтын анах дэгъоу альятахъэхэм афэгушуагъэх.

Лоффхабзэм хэлэжьагь АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм гэсэнгъэмкэ, наукэмкэ, ныбжыкхэм яоффхэмкэ, псаунгъэм икъэхъумэнкэ ыкли спортымкэ икомитет ипащэу Шэуджэн Тембот.

Зэхэсигъор къызэуихызэ комитетым ипащэу Шхъэлэхъо Аскэр игуалеу журналистхэм къафэгушуагь. Лоффу ахэм агъяцакхэрэм хабзэмкэ обществэмкэ мэхъянэшхо зериээр хигъэ-

унэфыкыгь. Цыфхэм игъом къэбар шыпкъэр альягъэлэсээзэ, ахэр зыгъэгумэйкээр лоффхэм язэхэфынкэ, дунэ-еплыккэ тэрэз ялэ хуунымкэ тапэкли чанэу лоффашэнэу,

ягъэхъагъэхэм ахагъэхъонэу журналистхэм къафэлэгъуагь.

Аш къызэриуагъэмкэ, тхыгъэ пэпч мэхъянэшхо и. ЛъЭПКъ проектхэм, шьольтырхэм хэхъонгъэхэр егъэшыгъэнхэмкэ

(Тикорр.).

Тыгъэгъазэм и 18-р — граждан Йофхэм язынет тхыгъэнымкэ (ЗАГС) органхэм ялофышэхэм я Маф

Мэхъанэ зиэ къулыкъу

Цыфым ишылэнныгэ мэхъанэ зиэ хуугъэшлагъеу хэхъухъехэрэр тхыгъэнхэр ЗАГС-хэм афэгъэзагь. Сабыир кызылхурэм кыщегъэжьагъеу идунай зихъожырэм нэсэу мыхэр льепльэх. Ящыкэгъэ документхэр зэрифшэшьашу агъэхъазырых. Къэралыгъор гэпсыгъэним, цыфхэм яфитынгъэхэр ыкли яшоигъоногъэхэр къэхъумэгъэнхэм ЗАГС-м илофышэ пэпчь иахышиу хэль.

Мэфэкым ипэгъокэу Шэуджэн районим граждан Йофхэм язынет тхыгъэнымкэ иотдел ипащэу Бислангъур Марыет гүшүэгъу тыфэхъу.

— Марыет, граждан Йофхэм язынет тхыгъэнымкэ район отделым тарихь гъогоу кыкыгульгъэмкэ тизэдэгүйцэгъу едгъажьсэ шилюагъ.

— Клэклэу къэплон зыхъукэ, 1922-рэ ильэсийн тигъэгъээзэ мазэм район ыкли къэлэ гъэолрышапхэр агъэпсыгъэх. Етланэ ахэм яхыгъэхэу отделхэр зэхашаагъэх. Апэ районым Фароскэ округгэ (куаджэу Хъакурынэхъабэ гупчэу) еджэштыгъэх. 1956-рэ ильэсийн Шэуджэн районыр зэбгырызыжы, Коцхэблэ ЗАГС-м иотдел ёшнэгэутаххэх уахтэ къыхэхыгъ. 1965-рэ ильэсийн Шэуджэн районыр агъэпсыжы, отделыр къизэуахыгъыгъ.

Ильэс зэфэшхъафхэм граждан Йофхэм язынет зыхъигъэхэм ашыцых А. Ожыр, З. Орловар, З. Фиткулинар, Д. Кубэр, С. Тыур, нэмыхъэри. Мы уахтэм отделым йоф ёшнэшэхэрэр сэргээ Дээбэ Заремэрэ.

— Бэлэцэктээр Йофишэхэр ебгъэжьенэу зэрхъу-гъэм икъэбар джыс къыт-фэпютагъэмэ дэгүүгъ.

— Ильэс 15-м къехъугь мышнызытуыр. Клэлэеъэдже училишицыр къызысэухым, еджаплэм йоф ёшнэшэнэу езгэжээгъагь, йоф сшээз ашшээрэ гэсэнэгъиту зээгэгъотыгъ. Нэужым Шэуджэн районим цыфхэм йофтэн ягъэгъотыгъэнимкэ Гупчэм сыйкожыгъ. Аш сильтызэ, граждан Йофхэм язынет тхыгъэнымкэ отделым ипащэ пенсием клохжи, а Ынатлэм лухаштэм икъыхынкэ зэнэхъокуу зэхашаагъеу зэхэсхыгъэ. Ишыкэгъэ тхапэхэр есхылэххи, зэнэхъокуум сыйхэлажъэм сыйхырыкыгъ. Джаштэу 2006-рэ ильэсийн кыщегъэжьагъеу мы Ынатлэм сэггэцакэ.

Сишинкэ цыфхэм йоф адэшлэнэ, гүшүэгъу сафэхъуныр сиклас. Джаш фэдэу ныбжыкэхэр зэгостхэнхэр сэргэхъу.

— Марыет, ЗАГС гүшүэгъэр зызэхътийкэ, джэ-гур, къэзэрэцхэрэр, унэгъошэхэнэу зэу шихъэм къехъэх. А пшээриль за-къор арэл ны Йэ жэгъэ-цаклэрэр?

— Бэхэм арэущтэу къашлоши, ЗАГС-м йоф ёшнэшэнр мэфэкэ зэптияу къащэхэ. Ау йофыр зэрэштыр нэмыхъ шыныкъ, тиофшэн eklopak эгээнэфагъе, пшэдэкыж ин фууилэн фае. Аш даклоу хэбзэгъэцүгъэхэм хэшыкъ афуулэнэу, гульйтэ чан пхэлтынэу щыт. Пшээриль шхъаалэр — законим диштэу граждан Йофхэм язынет тхыгъэнэ, цыфхэм яфитынгъэхэр ыкли яшоигъоногъэхэр къэхъумэгъэнхэр.

Йофхэм язынет лъэнхыу 7-мэ афэгъэзагъеу ЗАГС-м шатхы: сабьеу къэхъурэр, зидунай зыхъожьхэрэр, къэзэрэшхэрэр, зэхэхъыжхэрэр, сабий зыпунэу зытэххэрэр, ятэ зэрилэг гъэнэфэгъэнэ, цэрэзблэхъу гъэнэфэгъэнэ.

— Цыфхэм ямызакью, организацихэм зыкы-шиуфагъаззу мэхъу?

— ЗАГС-м лэклэль къэбархэм цыфым ишылэнгъэкэ мэхъанэшхо илэу щыт. Арышь, документхэр яшыклягъэ зэрэхъурэм ильэс къэс хэхъо. Опекэм, хъыкумхэм, прокуратурэм, хэбзэхъумэкэ органхэм зыкытфагъазэ. Джаш фэдэу хэдээжээ комиссиексим хадзыштхэм ясписке зэхагъеу зыхъукэ, пенсиехэмкэ, хъакулахъхэмкэ, социальне ухумэнымкэ организацихэм.

— Ильэс 15-м къехъугь мышнызытуыр. Клэлэеъэдже училишицыр къызысэухым, еджаплэм йоф ёшнэшэнэу езгэжээгъагь, йоф сшээз ашшээрэ гэсэнэгъиту зээгэгъотыгъ. Нэужым Шэуджэн районим цыфхэм йофтэн ягъэгъотыгъэнимкэ Гупчэм сыйкожыгъ. Аш сильтызэ, граждан Йофхэм язынет тхыгъэнымкэ отделым ипащэ пенсием клохжи, а Ынатлэм лухаштэм икъыхынкэ зэнэхъокуу зэхашаагъеу зэхэсхыгъэ. Ишыкэгъэ тхапэхэр есхылэххи, зэнэхъокуум сыйхэлажъэм сыйхырыкыгъ. Джаштэу 2006-рэ ильэсийн кыщегъэжьагъеу мы Ынатлэм сэггэцакэ.

Сишинкэ цыфхэм йоф адэшлэнэ, гүшүэгъу сафэхъуныр сиклас. Джаш фэдэу ныбжыкэхэр зэгостхэнхэр сэргэхъу.

— Марыет, ЗАГС гүшүэгъэр зызэхътийкэ, джэ-гур, къэзэрэцхэрэр, унэгъошэхэнэу зэу шихъэм къехъэх. А пшээриль за-къор арэл ны Йэ жэгъэ-цаклэрэр?

хэм тиотдел лэклэль къэбарыр яшыклягъэ мэхъу.

— Йофишэнгъэр зиэ чы-пэ итырэп. Мы аужырэ ильэсчэр тиштэмэ, шишийошишэн зэхъокы-нигъэ горэ фэхъуугъа?

— 2018-рэ ильэсийн кыщегъэжьагъеу Урысыем и ЗАГС-хэм яорганхэр системаким техъягъэх — Зыкэ къэралыгъо реестрэ (ЕГР) ёшнэхъу. Тхапэм тетхагъеу тиэ документхэр зэкээлээ электроннэ шынкээлээ итлхъягъэх. Джы аш ишиуагъэкэ федеральне базэ ёшнэхъу хэгъэ. Гүшүэм пае, цыфхэм документ горэ шоклондагъэмэ, ар кызыцьратыгъэгъэ отделым клон ишцкэгъэжъэл, зыышысэурэ чыплем ёшнэ ЗАГС-м иотдел кызыцьдихыжын ыльэкыщт.

— Марыет, икырэ ильэсийн сабийхэм якъэхъункэ шишийоши-иуагъа?

— Мы ильэсийн итыгъэгъазэхъулэу сабий 117-рэ къэхъу-гъэу районын ѿтхыгъ, 59-р пшэшшэжъях, 58-р — шъэжъях. Икыгъэ ильэсийн Шэуджэн районын къэлэцьыкүү 106-рэ къильтхъягъ. Ахэм цэгъэшэгъонхэр афаусых: Альвина, Аиша, Амалия, Дэнэф, Сошилье.

тырэр къыщыуатыжынэу щыт. Унгъошлэнэир тхылънэпцыкэ ебгъэжъэнэир мытэрээзэу сеплэ.

— ЗАГС-м ило-фышэнэир сид фэдэ шиэн шихъаэхэр ара хэлъынхэ фаеу кыхэбгъэ-шихъэрэр?

— Тизэдэгүшы-иэгъу ылэклээ кызырэшыуагъеу, ти-къулыкъу иоф ёшы-шынэир гульйтэ, зыпкытыныгъэ, рэхъатныгъэ хэлъынхэ фае. Аш

даклоу юридичесэ шэнгэхэр илэнхэу щыт. Лые хүрээ

психологичесэ eklopak эка-фигийтийнэир. Сыда пломэ до-кумент закъохэр арэл иоф зыдатшэрэр. Зигупсэ чээзин-гъэхэри, зиунагъо зышокодхэрэри кытэуалэх, бэмэ янэнгъо шэфхэр кытфалаутах. Ахэм ягулахэр адэбгышынхэ, ушьий гүшүэхэр къафэбгъо-тынхэ пльэклын фае.

— Ильэс 15-м мыш йо-фышынагъ. Анахь угу кынагъэу зэготхагъ-хэм ашыц кыхэбгъэ-шина?

— Джа уахтэм кыклоц зэшхъэгъусэ зэфэхъу гээдээ 1600-рэ фэдиз зэгостхагъ. Ау ашыц къаэзгъэшынэу сидаа, зэкээри аш фэдэ мафэм нэгушлох, дахэх, къэрэлэх.

— Мы уахтэм унагъом иинститут имэхъанэ мэктэдэу алоэ, унэгъо-шэндээ дэгүэхэрэр. О сид еллэвкяа аш-фууиэр?

— Сид фэдэрэ лъэхъани угынъом имэхъанэ зэхъокырэп. Ильэсийн пчагъэм кыклоц лэлэж зэфэшхъафхэр зэрихъээ, сид фэдэ лъэнхыом-ки обществэмрэ къэралыгъом-рэ ялтаплэу унагъор щыт. Къэзэрэшхэрэм зызэгъуатхэним, сабыибэ ялэним, унагъомкээ пшэшэдэжъяху ахырэм зыкъегъэзтгэгъэним фэлоришээрэ къэралыгъо политикэм Адыгейим дырэгъаштэ. Унагъор ары цыфыр насыпышо зышхъуэрэ. Арышь, унагъом иинститут мэхъанэ имылэу плонир хэуко-ныгэшху.

— Мэфэкынкэ шиши-иофишэнэир гүшүэ-фабэхэмкэ зафэбгъазэшииэр?

— Тисэнхъат еллэвкяа мэфэкым даклоу ильэсийнэир къэблагъэ. Ари гушуагъо зыхэлъэу, унэгъо мэфэкээ альытэш, псауныгъэ, насыг, шур къяблэхэр ёшылэнхэу сафэльяло. Унагъо пэпчь къэрэхъухъэх.

ІЭШҮҮНЭ СУСАН.

УпльэкIунхэр зэхащагъэх

Коронавирусым зимушомбгууным фэш! Мыекъопэ къэлэ администрацием МВД-м икъэлэ отдел, Росгвардием, Роспотребнадзорым и Гээторышланпэу АР-м щыгэ, АР-м псэольэшынымкэ, транспортимкэ, псэуплэ-коммунальнэ хызмэтымкэ и Министерствэ иллыклохэр игуу сэхэу дэкыгьо упльэкIунхэр ригъэклохыгъэх.

Мыекъупэ и оперативнэ штаб къызэртыгъэмкэ, 2021-рэ ильэсүм чьэпьюгум и 27-м къыщегъэжьагъэу тыгъэгъазэм и 10-м нэс сатуу ыкчи шхэпэ гупчэ 3426-рэ аупльэкуюг. Джащ фэдэу коронавирусым пшшукэгъэнэмыкэ шапхъэу щыгэхэр общественнэ транспортим зэрэшгээцаклэхэрэр аупльэкуюг.

Мыекъупэ ошы-дэмышишэ тофхэмкэ и Гээторышланпэ къызэршагъэмкэ, дэкыгьо упльэкIунхэм ялхан хэуконо-

ныгъэ зыпари къыхагъэшыгъэп, цыфхэм заухумэжынхэм фэш пшшэдэкыжыр икьюу къагурилою тофын къекуалэх. Хэукононгъэ зырыз дэд къыхагъэшыгъэр. Ахэр дагъэзыжынхэм фэш администривнэ пшшукэгъэнэмыкэ шапхъэу щыгэхэр общественнэ транспортим зэрэшгээцаклэхэрэр аупльэкуюг.

Нэгүүхээр аулымэ ыкчи азыфагу иль зэпчэжьагъэр агэцаклэмэ, вакцинэ зэрэшгэхъягъэр къэзүшүхъятырэ GR-кодыр ялээмэ тофшэклю купым хэтхэм аупльэкуюг.

Шыгуу къэтэгъэжыжы, Адыгэ-

им и Лышхээ ышыгъэ унашном диштэу коронавирусым пшшукэлорэ вакцинэр зэрхальхъягъэр къэзүшүхъятырэ е мэзи 6-м нахыбэ темышлагъэу узыр зыпэклэгъэхэу QR-кодыр, джащ фэдэу COVID-19-р къизэрмийнзүрэмкэ справкэр (медицинэм иофышэхэм привикэ зязыгъэшы мыхвущтэу альтигэхэм апа) чьэпьюгум и 25-м къыщегъэжьагъэу айгынхэ фае культурэ, зыгъэпсэфыпэ, спорт учреждениехэм, шаплэхэм ачлахъэ ышоигъо-

хэм. Унашном зигугуу къышырэ чыпэхэм ахэхъэх тхыль-еджапэхэр, театрэхэр, кинотатрэхэр, концерт къэгээгэгэуаплэхэр, кафеэр, нэмийк шаплэхэр, спорт псэолээ зэфэшыгъэхэр, фитнес-гупчэхэр, бас-

сийнхэр, хамамхэр, зыгъэдэхэпэ чыпэхэр, парикмахерскэхэр, кэлэццыклю джэгуплэхэр.

Адыгейм ихьаклэхэр къызфэзыгъэфедэ зышоигъохеми ар афэгъэхыгъ.

КИАРЭ Фатим.

Тиадыгабзэ тщэрэмыгъупш

«Цыф лъэнкъым
ыпсэр ыбзэгү!»

(ГуцыЛэжь)

Цыфыр дунаим къызщитехъягъэм къыщегъэжьагъэу ашгъэсэнгээ-пүнгээ тоф дашэ.

Сабыр кэлэццыклю йыгылэм къызыхоклэ, аперэ мафэм щегъэжьагъэу кэлэлпүм ар егъасэ. Аш игуултыг, изэхэшыг ахижьхэоным, ижабээ зыпкь ри-гъэуцоным, ыгъэбаинным пыль.

Мы аужырэ ильэсхэм янны-дэлхийнээсээ рымыгүшүүхэу, урысыбзэр нахь къябеклэ кэ-

лэццыклю йыгылэм къаклохэ-рэм хэхьо. Ар къызхэкырэятэ-янхээр нахыбээм урсыбзэкээ зэрэдэгүшыгъэхэрэр ары. Аш льапсэу илэр етлани компьютерир, телефонир, телевизорыр яцыклюгом щегъэжьагъэу зэрэгэфедхэхэрэр ары.

Мыщ къыхэкылээ сэ анахъэу синае зытэгъэтырээр кэлэццыклюхэр абзэкээ гүшүэнхэр, тильэпкъ иштыкээ-псэуклэ, икултурэ, шэн-зеклоклэ хабзахэр язгышлэнхэр, нэлүасэ афэшынхэр ары. Аш пае нахыбэу гүшүэнхжхэр, пышсэхэр, лурыгчэхэр, хырыхыххэр

сэгъэфедэх, орэхэр къясэгъяло, къесэгъяшьох, джэгуклэ шъуашэм ильэу мэфэкхэр афызэхэсэцэ.

Цыфым илүүн пасэу уфэжъэн фае. Сабыр цыклюзэ ебгээльэгүрэр, ебгашлэрэр дэгьюу ыгу реубытэ, къыгурэл. Адигэмэ гүшүэжъя: «Чыр цынээ къэмүүфэмэ, ини хуумэ пфэуфэхьынштэп». Нахынхээр зэрэсчэ купым щегъэжьагъэу нахыжхэм анэсэу тоф адэсэшэ. Абзэ ашымыгъупшэним пае адигабзэкээ урокхэр зэхэсэцэх, адигэусаклохэм атхыгъэ езбырхэр

ясэгъашэ, япроизведенхиэхэм нэуасэ афэсэшыих, Ioplyatэхэр сэгъэфедэх. «Чэщдэс», «Лъетэгъеуцу», «Цырж шыыхаа» зыфэпшошт мэфэкхэри зэхэсэцэх.

Нахыжхэм тоф адасшэхъумэ анах мэхъан эзэстэрэд тихэку, тиреспублике ятарихъягъашгээхэр ары.

Адигэмэ мэфэкхэу ялхэмийн нэуасэ афэсэшыих. Адигэ быракым, шъуашэм, республикэм ямафэхэр хэтэгъеунэфыкыых. Быслыымэн диним епхыгъэхэу Бирам, Курмэн, Нэклимэ зыфэпшоштхэри агурисэгъяло. Ау сид

фэдэ тофхъабзэ зэхэсщагъэми, сабыймэ адигабзээр лъешуу къин къафхъуу, сида пюомэ унагъом бзэр щагъэфедэрэп. Ныдэльфыбзэр хъэтэпэмийн ашлэу, адигабзээр къашхъамыненэ непэ зылорэр бэ. Ар лъешуу гукъа мэхъу.

Аршы, кэлэццыклюхэм мультфильмэхэр зэрякласэм къыхэклэ, адигабзэкээ мыхэр зэхэгъеуцаагъэу тиэхэмэ иштуагъэ къытэкынзу сэльйтэ.

Кошхэблэ кэлэццыклю йыгылэмэу «Налмэсым» икэлэплю A. M. ЗИХЬОХҮУ.

ШъуишIуагъэ яжъугъэкI

Тичыпэгъу лъаплэхэр! Адигэ кэлэгэжьэдэж коллежу Советскэ Союзым и Лыххууэй Аандырхье Хъусен ыцэ зыхырэм иобилей къэблагъэ. Ар къызизэуахыгъэр ильэсэн 100 зэрэхъурэр республикэм щыхагъэунэфыкыщт. Тиеджапэ къэзүхъягъабэмэ наукаам, культурам, гэсэнгэйм, политикиам альэнхъоклэ, хызмэтым изехъанкэ гъэхэгъэшхохэр ашыгъэх. Тыдэрэ чыпэ зыщэлажьхэи, ахэм тиеджапэ иштыхъу арагьэуагъ. Училищир къэзүхъягъэ нэбгырабэмэ ящи-энгээ къырыгчагъэр зэрэштээр рхылхэм къадэхагъэхэмкэ, гъэзетхэм къахаутыгъэхэмкэ ары. Ау, гухэл нахь мышэми, ахэм янэкльбгъохэм зыцэ къащырамыгъэ пчагъэ джыри къэнагь...

Тиобилей Теклонгъэмия 80-рэ ильэс зыщыхагъэунэфыкыщтим төфэ. agpk01@list.ru зыфиорэр ашкэ къызфэжьагъу-федэн шуульэкыщт.

Колледжым икэлэгэжаджэхэмрэ истудентхэмрэ Хэгэгү зэошкор зыкогъэ ильэсжэм зиньжыкыгъэтуу тифагъэхэу тиеджапэ къэзүхъягъэхэм ацлэхэр агээнэфыжыгъэх. Ау ахэм афэгъэхыгъэ къэбархэр хъарзынэшхэм ачлэхэр.

Тичыпэгъу лъаплэхэр, колледжым икэлэгэжаджэхэмрэ истудентхэмрэ зыкышьуфагъазэ, яеджапэ къэзүхъягъэ мыш къыкэлэлтийнхэрээ цыфхэм ящи-энгээ къырыгчагъэр шошлэмэ, ашкэ къэбар горэ шуульэкэлтээ макъэ яжъу-эхуунэу къэлльах. Къэбархэр къиздэхъягъэр чыпэ, ур. Советскэр, 168, Адигэ кэлэгэжьяджэ коллежу Аандырхье Хъусен ыцэ зыхырэр е электрон почтэу agpk01@list.ru зыфиорэр ашкэ къызфэжьагъу-федэн шуульэкыщт.

	Ылъэкъуаци, ыц, ятацI	Къызыхъугъэ ильэсир	Училищир къызиухыгъэ ильэсир
1.	Ацумыжъ Сафырхан Ибрахимэ ыпхъур	1922	1940
2.	Іашынэ Исхъакъ Махьмуд ыкъор	1920	1940
3.	Бэшкэкъю Юныс Пашэжъ ыкъор	1918	1940
4.	Гъукэлэ Чатиб Сахьидэ ыкъор	1916	1940
5.	Мэт Юсыф Тлахыр ыкъор	1921	1940
6.	Наурзэ Борэжъ Батэ ыкъор	1920	1940
7.	Наурзэ Борис Бэгъ ыкъор	1920	1940
8.	Оджахъо Дзэхъян Зэухъожъ ыпхъур	1920	1940
9.	Пэнэшъю Аслынчэрий Джанчэрие ыкъор	1919	1940
10.	Пыщыдатэкъю Самэт Ибрахимэ ыпхъур	1918	1940
11.	Лыххэсэ Абдул Абубэчир ыкъор	1918	1940
12.	Хъаджэмыкъю Рэшыд Исхъакъ ыкъор	1921	1940
13.	Хъатх Рэшыд Хъасан ыкъор	1921	1940
14.	Хъэхъу Захьирэт Хъарунэ ыпхъур	1922	1940

Гандбол

Финалныкъом хэхьагъэп

Норвегиер – Урысыер – 34:28 (19:15).
Тыгъэгъазэм и 15-м Испанием щызэдешшагъэх.

Урысыер: къэлэпчъэутхэр: Лагина, Каплина, Корнеева; ешлаклохэр: Маркова – 4, Скоробогатченко – 4, Фомина – 3, Михайличенко – 3, Ильина – 3, Горшкова – 2, Илларионова – 2, Манагарова – 2, Таженова – 2, Фролова – 1, Никитина – 1, Сабирова – 1.

Дунаим гандболынкъэ изэнэкъоцу Испанием щэцко, бзылфыгъэ командахэр зедешшэх. Финалым и 1/4-м Урысыер Норвегиет щыууклагъ. Пчагъэр зэфэдэхъужын ылъэкъыштэу тыгъэтуу уяхтэ кыхэкъыгъ. Арэу щытми, зэлүүкэгүр аухынныкъэ таскыкыи 10 кызынэм, Норвегиер 30:25-у Урысыер ыпэ ишьыгъ. Пчагъэр

27:21-рэ зэхжум, теклоныгъэр зыхыштыр къэшшэгъоягъэп. Тикъэлэпчъэутхэр, ухумаклохэр цыххэшшэгъо ёшшагъэх. Норвегиет икомандэ нахь псынкъеу ыпекэ илъыштыгъ, хагъэм ыгуга-ор ридзэнныкъэ шыкъешихэр къигъотыштыгъэх.

Урысыем ихэшшыпкыгъэ команда итренер шхъяаэу Людмила Бодниевам кыбыуа гутиныгъэшхо ахэлэу тишишшэхэр зэшшагъэх. Финалым и 1/4-м щызэлүүклагъэхэм шыуаштэгъэгъуаа.

Испаниер – Германиер – 26:21,
Даниер – Бразилиер – 30:25,
Франциер – Швециер – 31:26.

Футбол

«Спартак» бащэрэ зэблехъух

Дунаим щызэлъашшээрэ футбол клубэу «Спартак» Москва итренер шхъяаэу Руй Виторие илэнатэ юагъэкъыгъ.

Европэм и Кубок къыдэхыгъэным фэгъэхыгъэ пэшшорыгъэш ёшшэгъухэм «Спартак» чанэу ахэлажье. Купэу зыхэтэйм аперэ чыпилэр кышихыгъ, зэнэкъокум щылъэкъутатэ.

Урысыем изэлүүкэгъухэу 2021-рэ ильээс «Спартак» илэгъэхэм очко 23-рэ къащихыгъ, я 9-рэ чыпилэр щыл. Клубым ипащхэр аш фэдэ күэхүм ымыгъэрэзэхэй Р. Виторие илэнатэ юагъэкъыгъ. Португалием ар щыщ, футбольм ишьыпкъэу пыль. «Спартак» фэгумэкъихэрэм зэлүүкэгъу зэхэши, Р. Виторие фэрэзэхэй «тхъаутэгъэсэй» palожыгъ.

Италием щыщэу Паоло Ваноли «Спартак» итренер шхъяаэу агъэнэфэштэу клубым ипащхэрм къащагъ.

Ажырэ ильээси 10-м «Спартак» итренер шхъяаэхэр гъогогуу 9

зэблихъугъэх. Командэ цэрылом тренер шхъяаэу кыхихырэр илэнатэ бэрэ зэрэумытырэр гүхэл. Тренерхэм ешлакло зэблахурэм илчагъэ къэлъйтэгъэшоп.

«Спартак» ипащхэм бэшшагъэу зы юф къагурыон фае. «Спартак» сидигъуи аперэ чыпилэм щылэн ылъэкъиштэп, нэмийк ко- мандхэрэй мэгүгъэх, аплекэ лын- куатхэрэ, Европэм икубокхэм афэбанхэр ашлонгыу. «Зенит», «Динамо», «Шаачэ», «Красно- дар», ЦСКА-р, «Локомотив», фэшхъяафхэри команда лъэшых. «Спартак» а күпым хэтынным фэш тренер дэгъухэр илэнхэ фае. Тренер пэпчэ зыфэе ешлакло лъэхъу, къыгъотырэм цыхъэ фиши, ригъашшэ шоонгыу.

«Спартак» инеушрэ мафэ къы- рилюштыр къэшшэгъуаа.

Баскетбол

Волейбол

АПЭ ИТХЭМ АЛОКІЭ

Апшъэрэ лигэм ия 2-рэ куп хэт хульфыгъэ волейбол командахэр яшшэгъухэр Воронеж щэкох.

— Я 4-рэ едээгъом хэхъэрэ ёшшэгъухэм тахэлажье, — кытиуа гъ Мыецкъопэ «Динамо-МГТУ-м» итренер шхъяаэу, Адыгэ Республикаем изаслуженэ тренерэу Павел Зборовскэм. — Зэнэкъохум аперэ чыпилышир щызэлъаш юнитадахэр тадешшэ.

ЗЭЛҮҮКЭГЪУХЭР

«Динамо-МГТУ» Мыецкъопэ – «Обнинск» Обнинск – 2:3 (25:17, 25:20, 18:25, 17:25, 12:15). Тыгъэгъазэм и 16-м Воронеж щызэлүүклагъэх.

Мыецкъопэ икомандэ ёшшэгъу дэгъо ригъэгъяа. Аперэ едээгъу итхэм тикъоныгъэр къащихыгъ. Тишилаклохэр тикъоныгъэм пэблэгъяа, ау зэлүүкэгъум кырыкыон ылъэкъиштэри ёшшэгъяа. Куачиэу, ухазырынгъэу ялэр тикъоныгъэм фагъэлорышэн альякъыгъэп.

«Кристалл» Воронеж – ЦОП Краснодарский край – 3:0 (25:10, 25:19, 25:15).

ЧЫПЛЭХЭМ ШЫУЗЭПЯПЛЬ

1. «Обнинск» – 27
2. «Дагыстан» – 24
3. «Кристалл» – 22
4. «Динамо-МГТУ» – 18
5. «Ставрополь» – 15
6. «Ростов-Волей» – 15
7. «Динамо» Иж – 10
8. «Грозный-2» – 3
9. ЦОП – 3
10. «Тюмень» – 1.

«Динамо-МГТУ-м» ёшшэгъу 10 илэг. Зэлүүкэгъу 6-р къыхыгъ, 4-р шуухыгъ.

Тыгъэгъазэм и 17-м «Динамо-МГТУ-р» «Кристалл» Воронеж дешшагъ. Тыгъэгъазэм и 19-м зичээзыу ёшшэгъухэр Воронеж щаушиштых.

Зэхээшагъэр
ыкыдээз-
гъэкыэр:
Адыгэ Республикаем
льэпкъ Иофхэмкъэ,
Иэкыб къэралхэм ашы-
псэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адярьи эзэхы-
ныгъэхэмкъэ ыкыдээз-
гъэкыэр жууцэм
иамалхэмкъэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыэр:
385000,
къ. Мыецкъопэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къаихыэр А4-къэ
заджэхэр тхапхээу
зипчагъэхээ 5-м
емыхъухэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлжээ, шрифтыр
12-м нахь цыкунуу
щытэн. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкегъэжъокъых.

Зышаушыхъатыгъэр:
Урысы Федерацием
хэутын Иофхэмкъэ, тел-
радиоээтийн-
хэмкъэ ыкыдээз-
гъэкыэр амалхэмкъэ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
Чыпэл гъэлоры-
шап, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зышаушыхъатыгъэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыецкъопэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкімкъи
пчагъэр
4302
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2603

Хэутынм узыш-
къэтхэнэу щигт уаххтэр
Сыххатыр
18.00
Зышаушыхъатыгъэ
уаххтэр
Сыххатыр
18.00

Редактор
шхъяаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъяаэр
игуадзэр
Мэцлээко
С. А.

Пшъэдэкъижъ
зыхырэ секретарыр
Жакімымкъо
А. З.